

شناسایی مناسبترین سیستم آبیاری مزارع ذرت و ترویج آن در میان

کشاورزان شهرستان کوهدشت

عبداله موموندی^۱، یداله یوسفی فرد^۲، زهرا گودرزی^۳، منوچهر دانشزاد^۴ و مهرداد تقی زاده^۵

۱- مدیر هماهنگی ترویج سازمان جهادکشاورزی استان لرستان (abdollahmumvandi@yahoo.com)

۲- مدیرعامل شرکت مهندسی مشاور آریان بویش

۳- کارشناس جهادکشاورزی شهرستان بروجرد، سازمان جهادکشاورزی استان لرستان

۴- کارشناس جهادکشاورزی شهرستان کوهدشت، سازمان جهادکشاورزی استان لرستان

۵- رییس اداره ترویج و فن آوری کشاورزی استان لرستان، سازمان جهادکشاورزی استان لرستان

چکیده

یکی از راه‌های استفاده بهینه از آب در کشاورزی، پذیرش فناوری نوین دستگاه‌های آبیاری است که راهکاری در خدمت کشاورزان برای مدیریت ریسک تولید از طریق ذخیره و تخصیص بهینه منابع است. از آنجا که یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مدیریت ترویج جهادکشاورزی لرستان بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود جهت بهره‌مندی و به‌کارگیری شیوه‌های نوین کشاورزی توسط کشاورزان است، با نیازسنجی‌های انجام شده در شهرستان کوهدشت و پی‌بردن به مشکل کم‌آبی و هدررفت بالای آب در سطح وسیع کاشت محصول ذرت با عملکرد نامناسب، تصمیم به دعوت از گروه متخصص موضوعی در این زمینه گرفته و نتیجه آن اجرای سایت‌های الگویی با هدف مقایسه سه روش آبیاری سنتی رایج در منطقه، بارانی و نیز تیپ در سال ۹۶ شد. در تمام مراحل اجرا مشارکت حداکثری کشاورزان جلب و آموزش‌های لازم ارائه و توصیه‌های فنی داده شد. در پایان سال اول اجرای طرح کشاورزان نتایج اجرا از جمله نرخ بهره‌وری بالاتر آب و دستیابی به عملکرد بیش‌تر را مشاهده کرده و ضمن دریافت آموزش‌ها توسط کارشناسان جهادکشاورزی شهرستان برای سال دوم اجرای طرح ترغیب شدند. در سال دوم سطح اجرای سیستم آبیاری تیپ به ۷۷ هکتار و تعداد بهره‌برداران به ۱۷ نفر رسید و در پایان سال سوم اجرای طرح تعداد بهره‌برداران اجراکننده طرح به ۳۵ نفر و سطح آن به ۱۶۵ هکتار رسید. در این زمینه مهم‌ترین موفقیت کسب شده کاهش میزان آب مصرفی در شرایط کم‌آبی کشور و در نتیجه ارزش ربالی آب مدنظر است و دیگر مهمی که بخش ترویج توانسته است در اجرای این پروژه به آن دست یابد عدم استفاده از هرگونه تسهیلات دولتی برای نصب و به‌کارگیری این سیستم‌هاست که همه منابع مالی موردنیاز توسط خود کشاورزان تأمین شد.

واژه‌های کلیدی: ترویج کشاورزی لرستان، سیستم‌های آبیاری، ذرت، کوهدشت